

Buradaki simgelere dokunarak linklere ulaşabilirsiniz. →

Anlam bakımından sözcükler üçe ayrılır.

1) Gerçek Anlam

1) Gerçek Anlam

Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamıdır.

2) Mecaz Anlam

2) Mecaz Anlam

Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamdır.

3) Terim Anlam

Kardeşim vazoyu kırdı.

KIRMAK

Bu davranışı kalbimi kırdı.

Vazonun kırılması gerçek anlamdır.

Kalbin kırılması mecaz anlamdır. Gerçek anlamdan uzaklaştı.

Çöp torbası çok ağırdı.

AĞIR

Babamın sözleri çok ağırdı.

Torbanın ağır olması gerçek anlamdır.

Ağır söz söylemek mecaz anlamdır. Gerçek anlamdan uzaklaştı.

Soğuk su ile duş aldı.

SOĞUK

Bana soğuk davranıyorlar.

Suyun soğuk olması gerçek anlamdır.

Soğuk davranmak mecaz anlamdır. Gerçek anlamdan uzaklaştı.

Yemek çok sıcak dilim yandı.

Nehrin burası çok derinmiş.

Bu bilekliğin ipi baya incelmiş.

Yere düşünce dizim acıdı.

Hava, piknik için çok güzel.

Erken kalkamazsam yandım.

Bugün derin düşüncelere daldı.

Arkadaşım çok ince, nazik biri.

Olan olaylar canımı çok acıyor.

Bugün herkes kendi havasında.

DİKKAT

Cümlelerde hem gerçek anlam hem de mecaz anlam bir arada olabilir.

Bugün giydiğin gömleğe bayıldım.

(gerçek anlam) (mecaz anlam)

Aşağıda renkli yazılan sözcüklerden mecaz anlamda kullanılanların başındaki şekle "M", gerçek anlamda kullanılanların başındaki şekle "G" yazınız.

Silgim yere **düş**tü.

Kutunun içi **boş** çıktı.

Benim gözümden **düş**tü.

Söyledikleri çok **boş**tu.

Bu hareketi çok **ince**ydi.

Yediğim biber çok **acı** geldi.

Aldığım mont **ince**ydi.

Acı bir olay yaşamış.

Kardeşim okumayı **sökt**ü.

Pil çekmecenin **göz**ünde.

Gömleğinin ipini **sökt**ü.

Gözüme toz kaçtı.

Annemi araba **tutt**u.

Sınıfımız **temiz**.

Elindeki bardağı sıkı **tutt**u.

Ali kalbi **temiz** biridir.

3) Terim Anlam

Bilim, sanat, spor veya mesleki gibi alanlarda belli kavramları karşılayan sözcüklerdir.

Spor Terimleri

şut
pas
servis
gol
turnike
smaç
penaltı
ofsayt
korner

Matematik Terimleri

artı
eksi
çarpma
bölme
çıkarma
toplama
rakam
sayı
ölçme

Tiyatro Terimleri

oyun
perde
dekor
sahne
sufle
kostüm
aktör
aktrist
rol

Resim Terimleri

fırça
tablo
ressam
boya
palet
portre
tuval
renk
motif

Maçta güzel çalımlar attım. → (Maç ve çalım futbol terimidir.)

Dünya, Güneş'in etrafında döner. → (Dünya ve güneş coğrafya biliminin terimidir.)

DİKKAT

Bir sözcüğün birden fazla anlamı olabilir.

Cümle içerisinde farklı anlamlara gelecek şekilde kullanılabilir.

1 Annem perdeleri yıkadı.

Buradaki perde gerçek anlamıyla kullanılmıştır. Akla ilk gelen anlam.

2 Gözüne perde inmişti.

Buradaki perde mecaz anlamıyla kullanılmıştır. Gerçek anlamdan uzaklaşmıştır. Hiçbir şey görmemek anlamındadır.

3 Oyunun ikinci perdesine geçildi.

Buradaki perde terim anlamıyla kullanılmıştır.

Tiyatronun bölümü anlamında.

Aşağıda verilen terimleri uygun bölümlere yazınız.

nota - hikaye - aş - şiir - ritim - ilaç - dörtlük - melodi - reçete

Müzik Terimleri

.....
.....
.....

Türkçe Terimleri

.....
.....
.....

Tıp Terimleri

.....
.....
.....

Aşağıdaki cümlelerde yer alan terimleri yuvarlak içine alalım.

- ▶ Doktor çürüyen dişime **dolgu** yaptı.
- ▶ Bu şarkıyı babam besteledi.
- ▶ Abim basketbol maçında dokuz smaç attı.
- ▶ Ameliyatta hastayı bayıltmak için anestezi yapılmış.
- ▶ Bu davanın üçüncü duruşması yarın.
- ▶ Ekinlerin hasat zamanı geldi.
- ▶ Uçağımız rötar yaptığı için gelemedik.
- ▶ Dedemin tansiyonu sürekli yüksek.
- ▶ Evimizin projesini mühendis olan dayım çizmiş.